

Administrativt innspill til arbeidet med Lov om jakt og fangst

Hvilket behov er det for regler om ettersøk?

Ettersøksplikten må hjemles i loven

Ettersøk er helt sentralt for å minimere dyrs lidelser, og må få en mer sentral rolle i nytt lovverk.

Det er viktig at ettersøksplikten opprettholdes, da ettersøk må foregå så lenge det er hensiktsmessig. Det bør vurderes om ettersøksplikten skal forlenges, og samtidig utvide forfølgingsretten tilsvarende. Meldeplikten må også opprettholdes, men vurderes presisert til at det nettopp er en melding om ettersøk og ikke en fraskrivelse av ansvar slik det i praksis kan oppfattes i dag. Det må være jeger/jaktlagets ansvar at ettersøk gjennomføres så lenge det er hensiktsmessig. Kommunene bør fortsatt ha eneansvaret til å avgjøre når ettersøket kan avsluttes og kreve eventuell fortsettelse eller ta over ansvaret for videre ettersøk selv.

Forskjell mellom jakt og ettersøk – hvordan bør dette skilles?

Det bør innføres en konkret definisjon på når jakten går over i et ettersøk. Ettersøk krever større verktøykasse enn på jakt, da en skal minimere dyrs lidelser på mest mulig effektiv måte. Her er kunstig synlig lys et godt eksempel, som må være tillatt å benytte for å undersøke skuddplass før evt fysisk sporing med hund iverksettes.

Det bør vurderes å utvide verktøykassen til de mer skolerte og spesialiserte ettersøksekvipasjene, og at tillatte verktøy presiseres i lovtekst. Her vil hundebruk, avliving og andre hjelpemidler være sentralt. En utdanning for de som ønsker å spesialisere seg på ettersøk bør komme på plass, for å stimulere til økt fokus og kompetanse på ettersøk. Dette vil på sikt sikre at jaktlag som ikke løser eget ettersøk har noen å ringe til for bistand, før kommunen evt tar over ettersøket.

Skille privat og offentlig ettersøk

Det er behov for å skille jaktettersøk og offentlig ettersøk på en tydeligere måte. Det er behov for en egen forskrift for offentlig ettersøk, som tydeliggjør hvilke hjelpemidler og verktøy som kan benyttes. Offentlige ettersøk utføres av særskilte skolerte folk, som fordrer bruk av verktøy og hjelpemidler som sørger for at viltets lidelser forkortes samtidig som sikkerheten opprettholdes.

Dagens krav til kursing av offentlige ettersøksekipasjer bør også styrkes, for å øke kompetansen og sørge for enda bedre gjennomførte ettersøk, og ikke minst løse flere av de vanskelige ettersøkene som vi ikke løser i dag. Her ønsker vi mer omfattende og tydelige krav til praksisnær kursing, for slik å sørge for en økning i kompetanse. Økt kompetanse vil gjøre mannskapet enda mer rustet til å ta rette avgjørelser og dermed vil de kunne få et større beslutningsansvar for bruk av verktøy osv.

Finansiering av trafikkettersøk.

Dagens finansiering av trafikkettersøk må vurderes. Utgiftene med kommunenes ansvar for fallvilthåndtering er omfattende, og dekkes i svært liten grad av kommunalt viltfond. I vår kommune dekker fellingsavgifter og salg av viltkjøtt om lag 10 % av utgiftene. Det betyr at det er kommunenes driftsbudsjett som koster fallvilthåndteringen. Det er fornuftig å opprettholde ansvarsfordelingen slik den er i dag, men det er på høy tid å se på andre alternativer for finansiering av arbeidet kommunene utfører.

Skal veieier få et større økonomisk ansvar for påkjørslene? Eller bør bilisten betale via veiavgift eller forsikringen?

Det er vanskelig å få frem gode ettersøksjegere, både for private- og offentlige ettersøk. Kommunene trenger midler til kompetanseheving og oppfølging av jegere og ekipasjer. Dette kommer derfor gjerne i en prioriteringskonflikt med utgiftene for det daglige fallviltarbeidet. Ved en forutsigbar finansiering av trafikkettersøk vil kommunene kunne prioritere kompetanseheving, som vil være en stor gevinst for dyrevelferden.

Ettersøksplikten på småvilt

Dagens krav for ettersøksplikt på småvilt er utydelig og må konkretiseres og styrkes. I dag er dette vanskelig og uoversiktlig. Det bør vurderes behov for forfølgingsrett-/ettersøksplikt på skadet småvilt på lik linje som storvilt. Forfølging av såret småvilt på annen matts eiendom må gjøres lettere i loven. Bevisbyrde for at påskytingen var lovlig er der uansett. Dette er håndtert på sjøfugljakt, og bør derfor kunne håndteres på tilsvarende sett på annet småvilt.

Flere av våre naboland har krav om tilgang til apporterende hund på enkelte former for fuglejakt. Det bør vurderes om det skal bære et krav om dette på jaktformer hvor dette er hensiktsmessig også i Norge.

Er det behov for ytterligere regler om bestandsregulering for høstbart vilt?

Reguleringsjakt

Det er et behov for en mellomløsning mellom skadefelling og ordinær jakt. Sverige og Danmark har denne reguleringsformen, med god erfaring. Det finnes hjemler av varierende grad for ulike former for regulering i lovverket i dag, men det må samles og tydeliggjøres under et nytt og felles begrep.

Det er et stort behov for en tydelig hjemmel til slik reguleringsjakt for å løse spesielle situasjoner. Dette vil kunne være et viktig verktøy for målrettet uttak av bestander hvor det er behov. En slik reguleringsjakt vil kunne defineres og begrenses på en detaljrik måte (alder, kjønn etc), og dermed ta høyde for yngletidsfredning og andre dyrevelferdsmessige hensyn.

Detaljene om dette kan tas inn jakttidsforskriften, via hjemmel i NMFL, men bør belyses og tydelig tas inn også i lov om jakt og fangst. Under følger to eksempler, for å illustrere noe av behovet.

- Eksempel 1: Flygende gjess (grå, kanada, hvitkinn) over stående åker/eng.
Grunneiers jaktrett bør kunne benyttes for å jakte de tre artene hele året, så lenge

det er flygende individer over jordbruksvekster og dermed ikke hekkende fugl. Kommunen bør ha delegert myndighet til å åpne for og begrense slikt uttak i særskilte områder ved å ta hensyn til andre arter, forstyrrelseseffekt, skadenivå etc. Et slikt uttak vil være uproblematisk i forhold til yngletidsfredning, etikk etc.– så lenge beslutningen er basert på økologisk kunnskap og lokalkunnskap.

- Eks 2: Uttak av jaktbare viltarter i bebyggelse eller andre områder hvor ordinær jakt ikke er aktuelt, men individene er en utfordring eller tilstedeværelsen er en utfordring for viltet selv. Enten fordi arealet ikke er jaktbart eller består av eiendommer av en slik karakter at ordinær jakt er vanskelig. I våre områder vil dette i størst grad gjelde rådyr, men vil også kunne gjelde andre arter. I dag har kommunen en hjemmel til å ta ut hjortevilt og villsvin som utgjør en fare for folk eller skaper trafikkfarlige situasjoner. Denne hjemmelen bør være videre og tydeligere, for å sikre at kommunen har en mulighet til å ta ut individer av hjortevilt, villsvin og andre arter ved andre grunner enn av sikkerhetshensyn.

Skadefelling

Det er behov for å skille skadefelling fra ordinær jakt på en tydeligere måte enn i dag. Det er gjerne et større behov for fleksibilitet i valg av verktøy og metode ved skadefellingsuttak sammenlignet med ordinær jakt, for å utføre uttaket effektivt - i tillegg til dyrevelferdsmessig og sikkert. Ved å skille dette tydeligere, vil en tydeliggjøre hvilke verktøy som er tillatt ved skadefelling i dag, samt åpne for ytterligere verktøy.

Hundebruk på jakt

Bruk av hund på jakt må i større grad inn i Lov om jakt og fangst. I dag er denne bruken i hovedsak hjemlet i Hundeloven. Dette må også omhandle trening av jakthund, som i praksis er en del av jakta – både når det gjelder forstyrrelse, grunneiers rett og utøvelse. Forskjellen mellom trening og jakt er i utgangspunktet kun at det ikke skytes under trening. Behovet for en egen jakthundforskrift bør vurderes. Eventuelt bør det inn i større grad i Utøvelsesforskriften.

I dag er trening av hund i praksis kun regulert av båndtvangsbestemmelsene og grunneiers rett, og ikke ansett som en del av jaktutøvelsen. Det bør vurderes om dette er tilstrekkelig for å sikre at viltet ikke jages unødige. Hundetrening utenom jakttiden kan by på utfordringer, både før jaktstart og etter jaktslutt. Dette vil gjelde både hunder som forfølger den arten de er ment til, men også hunder som jager arter de i utgangspunktet *ikke* er ment til å jage.

Tidsregulering av jaktformer

Det er behov for å vurdere en mer differensiering av ulike jaktformer gjennom jakttiden. Kommunen bør få en tydeligere rolle og større mulighet til å fastsette regler for hundebruk på trening og jakt ut fra lokale forhold.

Behov for konkretisering av forbud mot felling av mordyr

I dag er det ikke forbudt å skyte mordyr fra kalv, selv om jegere gjør det de kan for å forhindre det. Det må tydeliggjøres at dette ikke er greit i forhold til dyrevelferd, og gjøres forbudt på lik linje med forbudet mot å skyte på svømmende hjortevilt.

Kommunens rolle

Det må bli enklere for kommunene å samarbeide om bestandsmessig forvaltning av hjortevilt. I dag setter både kommuneloven og viltloven bremsen på slike samarbeid, da det krever relativt omfattende byråkratiske prosesser, og dermed er mer krevende enn nødvendig. Det prioriteres derfor ofte bort.

Kommunen bør få en større rolle for alternativ regulering av uttaket av hjortevilt enn i dag. Dagens strategi med minsteareal, krav til kvotefritt m.m. passer ikke nødvendigvis de ulike lokale forhold, eiendomsstruktur og utvikling i bestandene. For å nå de kommunale målene for hjorteviltforvaltning bør kommunene ha mulighet til å gi valda økt handlingsrom. Dette ved å kunne tilpasse forvaltningsgrepene i større grad til lokale forhold. Som eksempel kan nevnes fri kalvekvote, kvotefri jakt på et lavere areal m.m. Spesielt er dette gjeldene for rådyr, men kan også være aktuelt for hjort og elg

Kommunens sanksjonsmuligheter

Dagens sanksjonsmuligheter for brudd på kommunale vedtak eller rapporteringsplikt er manglende. Det er ingen mellomting mellom ingenting og anmeldelse. Vi savner muligheter for sanksjoner ved manglende rapportering, innsamling av kjever/organger og/eller mangel på ettersøkhundavtaler. Her vil gebyr eller tilbakeholdelse av fellingstillatelse være ønskelig fra kommunens side. For brudd på hjorteviltforskriften ved feilfelling er anmeldelse et greit utgangspunkt, ved at det er påtalemyndigheten som får ansvaret for vurdering og oppfølging.

Hvordan bør reglene for jaktvåpen og utstyr utformes i en ny lov?

Reglene for jaktvåpen og utstyr må settes for å sikre at jakt og fangst skal utøves på slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom. Dette må trumfe alle andre argumenter. Utstyr som gjør jakten sikrere og/eller mer dyrevelferdsmessig må derfor tillates.

Lov om jakt og fangst bør være teknologinøytral. Detaljer kan reguleres i forskrift.

Pål Sindre Svae

Vilt – og utmarksforvalter

Indre Østfold kommune

90 55 09 82 / 69 68 10 00